

10.sınıf öğrencilerine Meningokok (Meningit) ACWY aşısı- 2018 yılı Okul Bünyesinde Bağışıklama Programı

Meningokok hastalığı nedir?

Meningokok hastalığı, ender rastlanan ancak bazen yaşamı tehdit eden bir hastalıktır. Kanda ve/veya omuriliği ve beyni tutan zar da oluşan bakteri enfeksiyonu sonucu ortaya çıkan hastalıktır.

Antibiyotiklerle tedavi edilebilir ancak enfeksiyon çok hızlı gelişir, dolayısıyla meningokok belirtileri olan bir kişinin acilen tıbbi yardım araması büyük önem taşır.

Sağlıklı insanların yaklaşık yüzde 10'u meningokok bakterisini hayatları boyunca zararsız bir şekilde burun ya da boğazlarında taşıyor ancak hastalanmazlar.

Hastalık nasıl bulaşır?

Meningokok bakterisi solunum yolu salgılarıyla (öksürük, hapşırık ve öpme yoluyla) yayılır. Bakteri, ortamda en çok bir ya da iki saniye yaşar.

Büyük olasılıkla, aynı evde yaşayanlar, cinsel temasta bulunan kişiler ve aynı kreşe giden ve günde dört saatten fazla sürekli birarada bulunan çocuklar gibi en yakın temasta bulunan kişilere bulaşır.

Batı Avustralya Sağlık Bakanlığı neden 10.sınıf öğrencilerine bağışıklama programı uyguluyor?

Son zamanlarda 'serogroup W' denilen belirli bir tip bakterinin neden olduğu meningokok enfeksiyonunda artış görüldü.

Meningokok hastalığı her yaş grubunu etkileyebilir. Ancak, meningokok bakterisini en yüksek oranda yetişkinler taşımakta ve bu bakteriyi enfeksiyon riski yüksek olan insanlara ve küçük çocuklara bulaştırmaktadır.

10.sınıf öğrencilerinin aşılanması, bakterinin başkalarına bulaşmasını azaltacağı ve böylelikle toplumu bu enfeksiyondan korumaya yardım edeceği tahmin edilmektedir.

Hangi aşı kullanılıyor ve bu aşının etkisi nedir?

Meningokok ACWY aşısı kullanılacak. Bu aşı, dört serogrup meningokok bakterisine karşı korur: A,C,W ve Y. Okul bünyesinde uygulanan bu aşılama programında Avustralya'da GlaxoSmithKline tarafından tedarik edilen eşlenik aşı Menveo®, ve Pfizer'in tedarik ettiği Nimenrix® kullanılacaktır.

Bu aşılar güvenli ve etkindir. Meningokok ACWY bağışıklama programları 2015 yılından beri İngilterede 13 -15, Amerikada da 2005 yılından beri 11-12 yaş arasındaki gençlere uygulanmaktadır. Önemli ölçüde kaygı veren bir durum rapor edilmemiştir. Bu aşı, rutin olarak tek doz yapılır. Bu hastalığa yakalanma riski artmış olan ve bu hastalığın yaygın olduğu bölgelere seyahat eden kişilere tekrar dozları önerilmektedir. Araştırmalar, meningokok ACWY aşılarının etkisinin yetişkinlerde yüzde 80 ile 85 arasında olduğunu göstermektedir.

Bu aş ıyı kimler yaptırmamalı?

Aş ıyı idaki durumlardan biri varsa, aş ı yapan görevliyi haberdar ediniz:

- **Şiddetli, hayatı tehdit eden allerjiniz varsa.**

Daha önce yapılan meningokok ACWY dozu sonrası hayatınızı tehdit eden allerjik bir reaksiyon olduysa ya da bu aş ının içindeki herhangi bir maddeye şiddetli bir allerji geliştirdiyse bu aş ıyı yaptırmamalısınız. Aş ının içinde hangi maddeler olduğunu tedarikçilerden öğrenebilirsiniz.

- **Hamile ya da bebek emziriyorsanız.**

Meningokok aş ıları hamile ya da bebek emziren kadınlara rutin olarak önerilmemektedir ancak doktor tarafından onaylandığı durumlarda uygulanabilir. Lütfen, aile doktorunuzla hamilelik ya da bebek emzirme durumunuzu görüşünüz.

Aş ının yan etkileri nelerdir?

Aş ılar da dahil olmak üzere her ilacın yaygın olarak rastlanan yan etkileri vardır. Bunlar genel olarak hafiftir ve kendiliğinden geçer. Ciddi reaksiyonlar da oluşabilir ancak bu ender görülen bir durumdur. Aş ının ciddi bir sakatlık ya da ölüme neden olması ihtimali çok azdır. Aş ıdan meningokok enfeksiyonu bulaşmaz.

Yaygın yan etkileri ağrı, aş ı vurulan bölgede kızarıklık ve şişme, ateş, huzursuzluk, baş dönmesi, iştah azalması, baş ağrısı, döküntü ve mide bulantısıdır. Ancak, bu yaygın yan etkiler şiddetli seyredir.

Aş ıların güvenilirliği sürekli izlenmektedir. Daha fazla bilgi için: www.tga.gov.au veya www.immunise.health.gov.au sitelerini ziyaret ediniz.

Bu belge, istekte bulunulduğu takdirde engelli bireyler için farklı formatlarda sunulabilir.

Bulaşıcı Hastalıkları Kontrol Dairesi tarafından hazırlanmıştır. © Sağlık Bakanlığı 2018

Aksine bir hüküm olmadığı sürece, bu belgenin telif hakkı Batı Avustralya Devleti tarafından korunmaktadır. Özel çalışmalar, araştırma, eleştiri veya inceleme amacıyla yapılacak 1968 No'lu Telif Hakkı Yasası şartlarının izin verdiği istisnalar dışında bu belgenin hiçbir bölümü Batı Avustralya Devletinin yazılı izni alınmadan hiçbir sebeple çoğaltılamaz veya yeniden kullanılamaz.

Şiddetli bir reaksiyon durumunda ne yapmam gerekir?

Şiddetli reaksiyon belirtileri oluşup oluşmadığını kontrol edin. Örneğin; çok yüksek ateş, ya da olağan dış ı bir davranış ve bunların yanında, aş ının yapılmasından birkaç dakika veya birkaç saat sonra oluşan kurdeşen, yüzünüz ve boğazınızda şişme, nefes alma güçlüğü, çarpıntı, baş dönmesi ve güçsüzlük de şiddetli allerjik reaksiyon belirtisidir. Herhangi bir şiddetli reaksiyon durumunda, ambulans çağırınız ya da en yakın hastanenin acil bölümüne gidiniz.

Ne yapmalıyım?

Parasetamol hafif ateş veya ağrıyı azaltır, bunun yanında aş ının vurulduğu bölgeye serin, nemli bez uygulamak da ağrıyı azaltabilir. Lütfen, şiddetli ve beklenmedik bir reaksiyon olursa tıbbi yardım isteyiniz ve en yakın hastanenin acil bölümüne gidiniz.

Veya 1800 022 222 numaralı telefondan **healthdirect**

Australia ıyı arayınız.

Reaksiyonlar, Batı Avustralya Aş ı Güvenliği İzleme (WAVSS) 'ye rapor edilmelidir. (WAVSS). Size bağışıklama hizmetini sağlayan kurum bu raporu kaydetmelidir. Bunu siz de WAVSS www.wavss.health.wa.gov.au internet adresine girerek veya 9321 1312 numaralı telefonu hafta içi 8.30-16.30 saatleri arasında arayarak yapabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için:

Meningokok aş ılarıyla ilgili sorularınız için **healthdirect Australia** ıyı 1800 022 222 numaralı telefondan arayabilir ya da size gönderilen izin formunun içinde bulunduğu zarfın arka yüzünde yer alan irtibat numaralarından yakınınızdaki tedarikçilere ulaşabilirsiniz.